

Pinksteren 2023

Joh. 20, 19-23

In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde was nog woest en doods, en duisternis lag over de oervloed. Maar Gods Geest zweefde over de wateren.

Hier, helemaal aan het begin van het eerste bijbelverhaal, wordt al gesproken over Gods Geest. En dan begint het eigenlijke scheppingswerk. God heeft, zoals wij het zouden noemen, blijkbaar de geest gekregen om aan de slag te kunnen. En als Hij zijn scheppingswerk voltooid heeft, constateert Hij dat het goed is, zéér goed. Gods Geest inspireert dus tot creativiteit, en dat niet alleen, zij inspireert tot de creatie van iets goeds. Tot de vaststelling dat onze wereld in principe goed is! Laten we deze gedachte vasthouden wanneer we gaan kijken naar de lezingen.

De eerste lezing begint met “Toen de dag van Pinksteren aanbrak”. Die dag was namelijk al een bestaande feestdag in het Jodendom. Daar wordt herdacht dat de Torah, Gods Woord, op de berg Sinaï neerdaalde toen Mozes met zijn volk door de woestijn trok.

Het is niet toevallig dat Lucas, de schrijver van de Handelingen der Apostelen, de Geest Gods op díezelfde dag laat neerdalen op de leerlingen, dat zij het neerdalen van het Woord Gods gedenken. De Geest Gods. Het Woord Gods. Die hebben dus blijkbaar alles met elkaar te maken.

We kennen allemaal wel het voornaamste gedeelte van dat Woord dat op de berg Sinaï neerdaalde, namelijk de stenen tafelen met daarop de Tien Woorden of Tien Geboden. Dit zijn geen geboden die we moeten onderhouden omdat het in de wet staat, maar eerder goede raadgevingen die we maar beter kunnen opvolgen omdat ze het leven leefbaar maken, goed maken. En dáár is het de Geest van God, net als bij de schepping, om te doen.

Dáárdoor raken de mensen begeistert, wat uitgedrukt wordt met de vurige tongen; dáárdoor verstaan de mensen elkaar, welke taal ze ook spreken, omdat ze ten diepste weten dat de mensen uiteindelijk naar het goede hunkeren, ook al lijkt vaak het tegendeel het geval te zijn. En dáárdoor ook wordt een geloofsgemeenschap geboren. Een gemeenschap van allemaal verschillende mensen die zich toch één voelen. Dat drukt Paulus uit in de tweede lezing. Zoals een lichaam uit vele verschillende onderdelen bestaat en toch één lichaam is dat alle onderdelen nodig heeft, zo bestaat de kerk uit mensen die allemaal verschillend zijn en ook mógen zijn, en is toch en misschien wel juist daardoor, één geloofsgemeenschap.

Johannes, in zijn evangelie, laat nog een iets ander licht schijnen op de H. Geest. Om te beginnen is bij hem geen sprake van een apart feest. Jezus blaast de H. Geest over zijn leerlingen nog op dezelfde dag dat Hij verrezen is, op Pasen dus. En Hij zegt daarbij: “Ontvangt de heilige Geest; als je iemand zonden vergeeft, zijn ze vergeven, en als je ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven”. Hier wordt het ontvangen van de Geest dus onmiddellijk verbonden met: Vergeving. Vervuld zijn

met Gods Geest stelt ons dus in staat om mensen te vergeven. Soms, niet altijd. We weten maar al te goed dat mensen elkaar soms dingen kunnen aandoen die menselijkerwijs niet of heel moeilijk te vergeven zijn. Ik denk dan ook dat Jezus ons niet dwingend voorschrijft dat we anderen altijd maar moeten vergeven. Maar wel is het zo, dat wanneer wij werkelijk door zijn Geest geïnspireerd zijn, wij in staat moeten zijn onszelf een grondhouding aan te leren waarbij we de ander niet voortdurend vastpinnen op zijn tekorten (en die van onszelf gemakshalve door de vingers zien), maar in de ander het goede blijven zien. Denk daarbij maar weer aan Gods scheppingswoord!

Immers: God zag dat het goed was, toen Hij de mens had geschapen.
God zag dat het goed was, toen Hij ons de geboden gaf tot ons eigen geluk. God zag dat het goed was, toen Hij de Geest gaf aan zijn leerlingen, aan ons dus, om het goede nieuws aan mensen te verkondigen én voor te leven. Amen.

Jan van de Laar, pastor